

Bestuursverslag

Voor u ligt de jaarrekening 2019 van Stichting Amsterdams Filmhuis (Rialto). Deze is onder verantwoordelijkheid van het bestuur opgesteld door directeur R. Walravens, waarna een accountantsverklaring is afgegeven door Dubois & Co Registeraccountants.

Vooraf: coronavirus

Eind februari 2020 zag de toekomst voor Rialto er zonnig uit. In 2019 was met 117.268 bezoekers via de kassa van het theater een recordaantal bezoekers bereikt, en de 27.770 bezoekers over de eerste twee maanden van 2020 leken een voorbode voor opnieuw een mooi resultaat. In maart veranderde dit door de ontwikkelingen rondom het coronavirus. Rialto moest op 14 maart jl. de deuren sluiten voor het publiek, waardoor van de ene op de andere dag de eigen inkomsten uit kaartverkoop, horeca en zaalverhuur geheel wegvielen. Sinds dat moment heeft Rialto zich nadrukkelijk beziggehouden met de gevolgen van deze sluiting. Zo is in kaart gebracht wat de financiële consequenties hiervan zijn op de korte en middellange termijn, en zijn alle noodzakelijke stappen gezet om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. Er is ingezet op zo veel als mogelijk reduceren van de kosten. Tegelijkertijd zijn de VOD inkomsten via Picl.nl vergroot. Rialto heeft gebruik gemaakt van de generieke noodmaatregelen vanuit de Rijksoverheid (NOW, TOGS en uitstel van betaling bij de Belastingdienst). Bovendien komt Rialto in aanmerking voor ondersteuning via de gecombineerde specifieke Noodfondsmaatregelen voor kunst & cultuur, die door het Ministerie van OCW en het College van B&W van de Gemeente Amsterdam worden opgesteld. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het versterken van de cashflow en balanspositie van Stichting Amsterdams Filmhuis in deze lastige periode.

Op 6 mei werd bekend dat Rialto op 1 juni a.s. gedeeltelijk kan heropenen. Bestuur en directie hebben er vertrouwen in dat de hierboven beschreven stappen en steunmaatregelen ertoe zullen leiden dat Rialto ondanks de negatieve impact van het coronavirus op de exploitatiemogelijkheden een resultaatneutraal 2020 kan realiseren, en er met vertrouwen kan worden gekeken naar de nieuwe Kunstenplanperiode 2021-2024, waarin twee nieuwe locaties zullen worden gerealiseerd, Rialto VU (2021) en Rialto Silo (2022).

a. Toelichting op de gerealiseerde activiteiten 2019

1. Activiteiten

Rialto heeft zich de afgelopen veertig jaar ontwikkeld tot een grootstedelijk filmtheater met een duidelijke focus op artistieke en niet-westerse cinema. We hechten zeer aan verdieping en brachten daartoe ook in 2019 weer een uitgebreide speciale programmering, waarbij films werden ingeleid, regisseurs aanwezig waren en waar een levendige discussie met het publiek alle ruimte kreeg. Bij de speciale programmering deden de vaste onderdelen DocuPodium, Rialto Klassiek en Cracking the Frame het onveranderd goed, net als de wat nieuwere programmaonderdelen Schrijvers in het Donker en Rialto for Short (beide gestart in 2018). In 2019 organiseerde Rialto tevens voor de tiende keer festival World Cinema Amsterdam, met meer betalende bezoekers dan ooit tevoren.

In totaal waren er dit jaar in Rialto 5.150 voorstellingen. Een keur aan (inter)nationale gasten zorgden daarbij voor een verdiepend randprogramma. Uit Nederland (of in Nederland woonachtige) regisseurs, makers, acteurs, schrijvers en kunstenaars voor diverse programma's, waaronder Documentaire Podium, Schrijvers in het Donker, Rialto Filmclub, Rialto for Short, The Buddy Filmnights en World Cinema Amsterdam waren dat: Aboozar Amini (Afganistan, *Kabul, City in the wind*), Ton van Zandvoort (NL, *Schapenheld*), Sarah Vos (NL, *De Zaak Tuitjenhorn*), Menna Laura Meijer (NL, *Nu Verandert er Langzaam iets*), Carine Bijlsma (NL, *Devil's Pie*), Moïse Kabongo (Congo, korte film: *Janus*), Sophie Dros (NL, *King of the Cruise*), Wael Kadlo (Syrië, *The Way Home*), Tommie Geraedts (NL,

korte film: *Zwart*), Radna Fabias (NL, auteur), Maartje Wortel (NL, auteur), Joost de Vries (NL, auteur), Marja Pruis (NL, auteur), Marjoleine Boonstra (NL, *Het wonder van Le Petit Prince*), Martin de Vries (NL, *Camino*), Guus Voorham (NL, *Alone Together*), Sarah Blok (NL, *Nobu*), Brian den Hartog (NL, *A Dialogue with Cyberspace*), Matteo Vega (*Radio Voorwaarts*), Sacha Polak (regisseur, NL, *Dirty God*) & Vicky Knight (actrice, UK, *Dirty God*), Julia Strijland (NL, *Amsterdamse Helden & Modern Monks*), Ena Sendijarevic (NL, *Take me Somewhere Nice*) & Sara Luna Zoric (actrice), Vincent Sparreboom (NL, *Mama Mania*), Clemens Strumpf (NL, *Lacis*), Priscilla Rashid (NL, *Strawberry Fields*), Marjoleine Boonstra (NL, *Home Away from Home*), John Leerdam, *30 Mei 1969-Grito de un Pueblo* (NL/Curacaõ), Steven Wouterlood (NL, regisseur *Mijn bijzonder rare week met Tess*) & Sonny Coops van Utteren (acteur) & Josephine Arendsen (actrice), Tamara Bos (NL, scenarist *Kapsalon Romy*) & Vita Heijmen (actrice), Roxanne Stam (NL, *Bullshit*), Mireille Muroli (NL, *Ik ben*), Jorgen Scholten (NL, *Koekoek!*), Veras Fawaz (NL, *Leeuw, Panter, Wolvin*), Jordi Wijnalda (NL, *Gilles*), Loëlle Monsanto (NL, *Sranan Folktales*), Angelo Ormskerk (NL, *Minds Eye*), Giovanni Volkerts (NL, *Blauwe Dag*), Raymi Sambo (Nederland, *Aan Niets Overleden*), Gianni Grot (NL *Aidan*), Fumi Koswal (NL, *Indigo*), Michael Middelkoop (NL, *Since 93*), Tirzo Martha (Curacao, beeldend kunstenaar), Tessa Boerman (NL, regisseur *Tirzo Martha*).

Uit de rest van de wereld, onder meer in het kader van World Cinema Amsterdam, partnerfestivals Cinemasia, Cinema Arabe, Eastern Neighbours Film Festival, Manifesto Film Festival, Seret International Film Festival, en programma's als Cracking the Frame en Queer Pioniers: Sergei Loznitsa (Oekraïne, *Donbass*), Heather Tsui (Taiwan, *Long Time no Sea*), Ertanto Robby (Indonesië, *Ave Maryam*), Li Jun (China, *Tracey*), actrice Zübeyde Bulut (Turkije, *Les Filles du Soleil*), Mazin Sherbayani (Irak, korte films: *Duab, The Deluge, Stride, Sama*), Dana Bunescu (Roemenië, *The Distance Between Me and Me*), Jonathan Agassi (Israël, acteur *Jonathan Agassi Saved My Life*), Lucas Dhont (Belgie, *Girl*), Steve Sullivan (UK, *Being Frank*), Mahmoud Ben Mahmoud (Tunesie, *Fatwa*), Nacer Khemir (Tunesie, *Bab'Aziz*), Gerrit Mesiaen (BE, *Harry Gruyaert: Photographer*), Jayro Bustamante (Guatemala, *Temblores*), Sofia Quirós Ubeda (Costa Rica, *Ceniza Negra*), Gabriela Cartol (Mexico, actrice *La Camarista*), Blitz Bazawule (Ghana, *The Burial of Kojo, Diasporadical Trilogia*), Yusuf Radjamuda (Indonesië, *Mountain Song*), Sarah Adilah (Indonesië, *Sandy Sugar*), Itandehui Jansen (Nederland/Mexico, *Tiempo de Lluvia*), Nova Ruth (Indonesië, producent *It's Wijilan*), producent Nia Dinata (Indonesië, *Ufii Pulang Kampung, Mother from Jambi*), Carlos Quintela (Cuba, *El Sucesor 1 + 2*), Kamila Andini (Indonesië, *Following Diana*), Kamila Andini (Indonesië, *The Seen and Unseen*), Don Millar (Canada, *Botero*), Suryo Adhy Wibowo & Panji Prasetyo (Indonesië, producenten *Daysleepers*).

Nieuwe programma's

In het najaar van 2018 zijn de programma's Schrijvers in het Donker en Rialto for Short gestart, die in 2019 zijn voortgezet. Schrijvers in het Donker is opgezet in samenwerking met Basje Boer en wordt communicatief ondersteund door SLAA. Aan (jonge) talentvolle schrijvers wordt gevraagd hun favoriete film te kiezen en deze in een tweegesprek met moderator Boer voorafgaande aan de film toe te lichten. In 2019 waren Radna Fabias, Maartje Wortel, Joost de Vries en Marja Pruis te gast. Rialto for Short stelt jonge Amsterdamse en Nederlandse filmmakers aan het begin van hun loopbaan in de gelegenheid om in Rialto hun (eerste) korte films te vertonen. Rialto wil hiermee een bijdrage leveren aan de vertoningsmogelijkheden voor het korte filmgenre en jong filmtalent een kans geven zich op het grote doek te presenteren. Rialto heeft actrice/regisseur Dewi Reijs, regisseur Hesdy Lonwijk en festivaldirecteur Hans Meiboom (Bijlmerbios en Metromovies) bereid gevonden op te treden als selectiecommissie. Vaste moderator is de jonge filmmaker Fey Lehiane, die ook deel uitmaakte van Rialto's jongerenredactie LaRiot. Tijdens de drukbezochte Rialto for Short avonden geven de jury en een speciale gast de makers van de door hun geselecteerde films concrete feedback na de vertoning. Aan het eind van ieder seizoen wordt de beste film uit de verschillende afleveringen van Rialto for Short gekozen. In

september 2019 zijn de winnende films vertoond tijdens MetroMovies in Amsterdam Zuidoost.

In 2019 zijn wederom twee nieuwe activiteiten gestart: Queer Pioneers en Buddy Filmnight. Queer Pioneers wordt maandelijks georganiseerd in samenwerking met gastcurator Renske Diks. In het programma staan makers centraal die met hun films grenzen hebben opgezocht op het gebied van seksualiteit, geaardheid en gender. De eerste edities trokken een opvallend jong en queer publiek, precies de doelgroep waarvoor het programma is ontwikkeld. Gasten en inleiders waren onder meer Lukas Dhont (regisseur *Girl*) en Bas Hendriks (Queer Series). Ook in 2020 zullen we maandelijks edities van dit bijzondere en succesvolle programma organiseren.

The Buddy Filmnight is een samenwerking tussen Rialto en Stichting The Buddy Film Project. Dit initiatief van onder meer Dewi Reijs (actrice en jurylid Rialto for Short) is een platform en netwerkorganisatie voor gevluchte, professionele filmmakers en creatieven. De stichting begeleidt hen naar betaald werk, een werkervaringsplaats en/of opleiding. Omdat Rialto dit bijzondere project graag wil ondersteunen, organiseren we vanaf 2019 gezamenlijk filmavonden waar filmmakers/statushouders hun werk kunnen presenteren en met elkaar in gesprek kunnen gaan tijdens de aansluitende netwerkborrel. De eerste twee avonden in het najaar van 2019 waren goed bezocht, door de doelgroep van jonge creatieve statushouders zelf en in hun werk geïnteresseerden. We gaan hier de komende jaren zeker mee door.

Om ruimte te creëren voor deze nieuwe programma's is besloten om andere programma's in frequentie licht te verminderen. Ook is de Rialto Filmclub die puur gericht was op de oudere doelgroep per september 2019 beëindigd. We zagen te weinig ontwikkeling in deze specifieke activiteit, en bereiken de oudere doelgroep ook uitstekend via de reguliere programmering, in het bijzonder de matineevoorstellingen gedurende de week.

Jubileumeditie World Cinema Amsterdam

In augustus 2019 vond de tiende editie plaats van World Cinema Amsterdam (WCA), Rialto's eigen festival gewijd aan de niet-westerse cinema, met de beste films en getalenteerde filmmakers uit Afrika, Azië en Latijns-Amerika, inclusief het Caribisch gebied. WCA trok dit jaar veel publiek, waarbij met name de toename van het aantal betalende bezoekers via de kassa van Rialto, De Balie en On the Roof (festival op het dak van het VU hoofdgebouw) opviel. Het festival heeft een aantal vaste onderdelen: het competitieprogramma (negen genomineerde films streden om de World Cinema Jury Award), Special Screenings, Open Air en natuurlijk een focusprogramma. De hedendaagse Indonesische cinema stond deze keer centraal. Onder de noemer Cinema Indonesia zoomde WCA in op de cinema van dit bijzondere land waarmee Nederland een lang en pijnlijk verleden deelt. Een programma met 24 korte en lange films van voornamelijk jonge Indonesische makers – films die niet alleen een overzicht boden van de huidige stand van zaken op het gebied van film, maar die ook een relevant en actueel beeld van het huidige Indonesië schetsen. Met dit focusprogramma werd ook een koppeling gelegd met het actuele debat binnen en vanuit de Indische gemeenschap over ons gedeeld verleden. In de researchfase bleek al hoe ook in Indonesië zelf nog steeds films worden gemaakt over de hevige strijd tegen de overheersing van Oost-Indische Compagnie (17^e en 18^e eeuw) en de Nederlandse Staat (19^e en 20^e eeuw). En eveneens opvallend dat deze films niet alleen in Indonesië zelf, maar nadrukkelijk ook in Nederland kunnen rekenen op een grote interesse. De historische films trokken tijdens het festival veel publiek, verspreid over zowel de eerste, tweede als derde generatie Nederlanders met een Indische achtergrond, net als het (uitverkochte) debat dat samen met schrijvers en wetenschappers Reza Kartosen-Wong en Lana Nuberg in Rialto werd georganiseerd. Er zijn twee miljoen Nederlanders die op een of andere wijze een relatie hebben met dit gedeelde verleden en alle onderwerpen die hierbij van betekenis zijn. De hernieuwde aandacht voor dit verleden vertaalt zich in een ruime aandacht in de media, en binnen een groot aantal kunstdisciplines, waaronder film.

Tegelijkertijd was het een genoegen om met de vertoningen van een groot aantal recente Indonesische filmmakers te laten zien hoeveel talent dit zo diverse land kent, en welke actuele thema's in deze films aan bod komen. Hierbij hebben we in het programma en filmmakers die we hebben uitgenodigd bewust veel nadruk gelegd op de vrouwelijke makers, die vanuit hun eigen perspectief persoonlijke verhalen vertellen over de positie van vrouwen en transgenders in het grootste Islamitische land in de wereld. Dat de kwaliteit van de selectie hoog was en werd gewaardeerd door de festivalbezoekers bleek ook uit het feit dat de Indonesische film *27 Steps of May* aan het eind van het festival werd bekroond als winnaar van de World Cinema Audience Award.

Het competitieprogramma vormde ook in 2019 de ruggengraat van het festival en was te zien in Rialto en De Balie. Het ging ook deze edities om films van vooral jonge, debuterende regisseurs, die het festival van harte ondersteunt. Niet alleen door hun films hun Nederlandse première te bezorgen, maar ook met de competities. Op het spel stonden twee prijzen van elk €5.000: de juryprijs en de publieksprijs. Zoals ieder jaar waren er negen ijzersterke films genomineerd. De genomineerde films kwamen uit negen verschillende landen.

De juryleden Fay Breeman (manager Hubert Bals Fonds, IFFR), Nia Dinata (filmmaakster, producente en mensenrechtenactiviste uit Indonesië) en Hesdy Lonwijk (filmmaker) gaven de juryprijs aan de Mexicaanse film *La camarista* van Lila Avilés, een bijzondere debuutfilm over economische ongelijkheid gevisualiseerd door het prachtige camerawerk en het acteerwerk van Gabriela Cartel als kamermeisje. *27 Steps of May* van Ravi L. Bharwani (Indonesië) ging er met de publieksprijs vandoor. Naast de twee hierboven genoemde awards was er vanaf deze 10^e editie een nieuwe prijs: The World Cinema Exchange Award in samenwerking met Stichting Het Filmgesprek. Doel van deze prijs is een film uit het WCA programma die is aangekocht voor distributie in Nederland te bekronen en filmtheaters in Nederland te stimuleren met deze en andere films uit het WCA nagesprekken in heel Nederland te organiseren. De jury bestond uit Jaëla Arian (medeoprichter La Riot, NL), Boaz van Luijk (NL) en Ioana Popescu (GB). De eerste Exchange Award, inclusief een geldbedrag van € 2.500 voor de winnende maker voor zijn/haar eerstvolgende filmproject, werd door de jury toegekend aan *A Tale of Three Sisters* van Emin Alper (Turkije) van distributeur Cherry Pickers.

In het kader van deze jubileum editie werden twee speciale programmaonderdelen toegevoegd: WCA Junior en WCA Presents. WCA Junior is een voorzichtige poging om het belang van meer diversiteit in het aanbod in de Nederlandse filmtheaters te benadrukken. Zeker in de grote steden, maar tegenwoordig overal in Nederland, is het aantal kinderen met een bi-culturele achtergrond verder toegenomen. Terwijl het aanbod van kinder- en jeugdfilms uit niet Europese landen zeer beperkt is en nu bijna volledig wordt gedomineerd door kinderfilms uit de Verenigde Staten, Nederland en andere Noord-Europese landen. In samenwerking met partnerfestival en distributeur van wereldcinema Mooov uit België is tijdens deze editie een klein maar fijn WCA Junior filmprogramma gepresenteerd voor verschillende leeftijdsgroepen. De programma's werden redelijk tot goed bezocht, ondanks het feit dat twee van de films alleen met Nederlandse ondertitels konden worden aangeboden en niet Nederlands nagesynchroniseerd. En dat is nu precies het dilemma, Mooov en andere distributeurs met een interesse voor niet-westerse kinderfilms ontberen de middelen om deze prachtige films Nederlands na te synchroniseren. Dit is een kostbare zaak, en zonder Nederlandse versie kunnen de doelgroepen tussen 4 – 6, 6 – 8 of 8 - 10 jaar feitelijk niet worden bediend, terwijl dit de belangrijkste doelgroepen zijn. Zonder een flinke bijdrage van het Filmfonds zijn de aankoop en uitbreng van dit genre kinderfilms met een Nederlands gesproken versie feitelijk niet mogelijk. Aan de kwaliteit van de niet-westerse kinderfilms die overal in de wereld worden gemaakt, zal het niet liggen. Een van de films uit het WCA Junior programma eindigde zelfs op de vijfde plaats in de World Cinema Audience Award competitie. WCA Junior zal op korte termijn niet worden herhaald, eerst zullen

voldoende overheidsmiddelen beschikbaar moeten worden gesteld om de diversiteit van het kinderfilmaanbod structureel te verbreden.

WCA presents is een nieuw programmaonderdeel dat de komende edities wel zal terugkeren. Met dit programmaonderdeel wil WCA een brug slaan tussen het talent dat we op het festival presenteren uit Afrika, Azië en Latijns-Amerika, inclusief het Caribisch gebied en het Midden-Oosten en filmmakers woonachtig en werkzaam in Nederland met roots uit die delen van de wereld. WCA is ervan overtuigd dat in het komend decennium een belangrijk deel van de vernieuwing van de Nederlandse en Europese cinema komt van filmmakers met een diverse achtergrond. Deze nieuwe generatie filmmakers zal beter dan wie dan ook in staat zijn de tijdsgeest aan te voelen en deze visueel te vertalen. Zoals elders in Europa en gedeeltelijk ook in Nederland in de afgelopen jaren al is aangetoond. Tijdens deze editie zijn 14 korte en lange films gepresenteerd van een grote diversiteit aan filmmakers. De makers gingen na de voorstellingen van hun films in gesprek met het publiek en elkaar, en in samenwerking met De Balie Cinema werd in het eerste festivalweekend een belangwekkend debat georganiseerd over de positie van Nederlandse filmmakers met een diverse achtergrond. In dit debat werd weer eens duidelijk hoe moeilijk het voor deze filmmakers en hun producenten nog steeds is om de deur geopend te krijgen om een opleiding te volgen op de Filmacademie, of een visuele afdeling van een van de kunstopleidingen, als autodidact de weg te vinden naar het Filmfonds of de Publieke Omroep. Er moet nog veel veranderen, en WCA zal met WCA presents trachten hier de komende jaren een bijdrage aan te leveren. Ook gedurende het jaar tracht Rialto met programma's als Rialto for Short en The Buddy Filmnights en het vertonen van Nederlandse speelfilms en documentaires van makers met een diverse achtergrond hier nadrukkelijk aandacht aan te schenken.

Ook tijdens deze editie waren de openluchtfilms een succes, althans op de avonden dat het weer ons gunstig gestemd was. De films *Lightning Catching Adventure* en *Love for Sale* (beide uit Indonesië), *Re Loca* (Argentinië) en *El Viaje extraordinario de Celeste Garcia* (Cuba) vormden dit jaar de selectie voor WCA Open Air. Deze films werden in augustus vertoond in het Vondelpark Openluchttheater in Amsterdam West en/of op het Marie Heinekenplein in Amsterdam Zuid. Daarnaast werden er begin september vier films in het kader van WCA Open Air vertoond op de 16^e verdieping van het VU hoofgebouw. Helaas werden ook dit jaar een aantal open air filmavonden in augustus vanwege regen minder druk bezocht, en moesten op zaterdag 10 augustus vanwege het extreem slechte weer twee open air voorstellingen geheel worden afgelast. Dit jaar waren er in totaal 2.650 bezoekers aan de drie open air locaties. Op basis van de slechte weeromstandigheden in de maand augustus in de afgelopen jaren, en in combinatie met de hoge kosten voor het organiseren van openluchtvoorstellingen is besloten om per 2020 geen (gratis) openluchtvoorstellingen meer te gaan organiseren. De kosten wegen niet op tegen de resultaten, zeker niet door de weeromstandigheden waarmee we in vergelijking met de eerste edities van het festival tegenwoordig in de maand augustus worden geconfronteerd.

2. Omvang en samenstelling publiek

Rialto heeft zich de afgelopen decennia helder en sterk geprofileerd als vertoner van kwalitatief hoogwaardige cinema uit de hele wereld met een uitgebreid en aantrekkelijk randprogramma. Het heeft daardoor een groot vast eigen publiek aan zich weten te binden. Om dat publiek blijvend te bereiken is een diepgaande marketinganalyse ondernomen en dit heeft eind 2018 een nieuw strategisch marketingplan voor de komende jaren opgeleverd, een nieuwe huisstijl en nieuwe websites voor Rialto en World Cinema Amsterdam als zichtbare exponenten ervan. Hiervan worden in 2019 al de eerste vruchten geplukt gezien de verdere toename van het aantal bezoekers voor de verschillende Rialto activiteiten.

Over het hele jaar genomen trok Rialto, inclusief het festival WCA, met 5.150 voorstellingen een totaal van 117.268 bezoekers via de kassa en online kaartverkoop. Dit is ten opzichte

van 2018 een toename van 4,6%. Festival WCA trok 3.213 bezoekers op verschillende (openlucht)locaties in de stad. Voorts bezochten nog eens 3.104 vooral jonge bezoekers de schoolvoorstellingen en andere besloten voorstellingen. Via het digitale platform Picl werden veel films bekeken uit het Rialto-aanbod, wat in 2019 1.182 online views heeft opgeleverd. Daarmee kwam het totale bezoek in 2019 uit op 124.767 bezoekers (in 2018 117.369), een nieuw record voor Rialto. Daarnaast programmeerde Rialto in 2019 weer de reguliere films in De Balie. Dat trok in totaal 28.413 bezoekers.

De samenstelling van het publiek was ook in 2019 divers. Er is met programma's als Rialto for Short, de LaRiot avonden, The Buddy Filmnights, World Cinema Amsterdam en in de selectie van specifieke premièrefilms met nadruk gewerkt aan het verjongen en inclusiever maken van ons filmpubliek. Dit is een bewuste keuze, omdat Rialto bezoekers wil blijven trekken uit alle leeftijdsgroepen en al jaren prioriteit geeft aan diversiteit van aanbod en bezoekers. Er is in 2019 voor het bereiken van de verschillende doelgroepen actief samengewerkt met instellingen en organisaties en dat heeft goed gewerkt. Er is een divers publiek bereikt door de programmering van voorpremières in aanwezigheid van de makers van de betreffende film te laten plaatsvinden, tijdens de diverse festivals zoals onder andere Cinema Arabe, CinemAsia, IDFA, Eastern Neighbours Film Festival, Manifesto Film Festival en het Israëlische Seret festival. Verder vertoonde Rialto ook in 2019 wekelijks op zaterdag-zondag en woensdagmiddag (dagelijks in de schoolvakanties) reguliere kinderfilm voor de leeftijd 3+, 4+ en 6+ in samenwerking met distributeurs van kwalitatief hoogstaande kinderfilms. Door het organiseren van speciale voorstellingen en voorpremières bij de kinderfilms lukte het weer om het aantal bezoekers te doen toenemen. Vooral de 3+ en 4+ voorstellingen zijn succesvol, mede door de speciale activiteiten die we eromheen organiseren zoals de bekende Lego workshop op de woensdagmiddag. Ook het vanuit Rialto opgezette jongereninitiatief LaRiot (filmblog en programmaredactie) was in 2019 opnieuw succesvol met veelal geheel uitverkochte maandelijks filmvoorstellingen, waarbij de LaRioters zelf inleidingen of nagesprekken verzorgde voor hun jonge achterban. De doelstelling om door middel van de Queer Pioneers avonden vooral een jonge doelgroep aan te spreken is volledig geslaagd.

3. Stakeholders

Rialto werkt met veel partners samen in Amsterdam, Nederland en internationaal. Zoals hierboven aangegeven verzorgen we (sinds 2012) de reguliere filmprogrammering in De Balie, uiteraard in samenspraak met het hoofd cinema van De Balie. In 2019 zijn via deze samenwerking weer een groot aantal bezoekers bereikt. De Balie draagt zelf zorg voor de speciale filmprogrammering in haar zalen, en bereikt hiermee extra eigen publiek. Daarnaast worden er binnen de samenwerking tussen Rialto en De Balie speciale voorpremières georganiseerd in Rialto, onder de noemer DeBalie@Rialto. Hiervoor maakt de programmaafdeling van de Balie een voorprogramma met een gastspreker, inleiding of debat. Daarnaast is De Balie locatie voor het door Rialto georganiseerde festival World Cinema Amsterdam. De samenwerking tussen Rialto en andere filmvertoners in Amsterdam in het project Cineville heeft een extra bijdrage geleverd aan de positionering van de artistieke film in Amsterdam, en vierde in 2019 haar 10-jarig bestaan. Ook in 2019 bestond een aanzienlijk deel (zo'n 40%) van het Rialto publiek uit Cinevillers, waarvan zo'n 50% uit de leeftijd 20-39 jaar).

Naast deze stakeholders werken we met name tijdens het festival World Cinema Amsterdam intensief samen met diverse organisaties in de stad, zoals het Openluchttheater Vondelpark en VU Cultuurcentrum Griffioen. Ook werken we samen met diverse scholen. Het jaarlijkse Montessori Filmfestival en het IVKO filmfestival vinden al sinds jaar en dag in Rialto plaats. Hierbij worden op een avond in de grote zaal de - door de scholieren in schoolverband gemaakte - korte films vertoond en wordt de beste film daarvan door een jury bekroond.

Rialto is per 2019 een samenwerking aangegaan met het mooie initiatief Oxville in Nieuw west. In eerste instantie vooral op het vlak van uitwisseling en kennisoverdracht, maar in de komende jaren zal er ook programmatisch worden samengewerkt onder meer in het kader van WCA.

4. Risicoanalyse

Rialto bereidt zich voor op een flinke schaa sprong. Wanneer de financiering in 2020 kan worden rondgemaakt, zal Rialto in respectievelijk 2021 en 2022 twee nieuwe locaties openen: Rialto VU (2021), waar al tien jaar aan wordt gewerkt, en Rialto Silo (2022) op het Zeeburgereiland. Beide vormen kansrijke locaties door het divers samengestelde potentiële publiek, waaronder 24.000 studenten op de VU en straks 8.500 InHolland HBO-studenten op het Zeeburgereiland (Sluisgebied), naast buurtbewoners met een grote diversiteit aan nationaliteiten en culturen. Beide zijn locaties zonder cultuurvoorzieningen in de nabije omgeving en zijn gebieden waar de komende jaren het aantal bewoners (40% sociale huur en studentenwoningen) substantieel zal toenemen. De beide projecten vragen een behoorlijke tijdsinvestering en vereisen voorinvesteringen in onder meer projectontwikkeling, interieurontwerp, en op basis van publieksonderzoek een te ontwikkelen marketing- en communicatiestrategie. De eigen middelen van Rialto zijn tot op heden niet toereikend om deze voorinvesteringen te plegen. Daarom is de subsidietoekenning voor het project VU van de Gemeente Amsterdam en het projectbureau Zuidas ad €260.000 voor de aanloop- en exploitatiekosten in de periode 2018-2023, die in 2018 is toegekend, een mooie steun in de rug. In 2019 zijn aanvullende subsidies geworven en (in 2020) toegekend, waaronder die binnen de Innovatieregeling van het AFK. De directe aanloop- en advieskosten die in 2019 zijn gemaakt voor beide nieuwe locaties zijn ten laste gelegd van Stichting Rialto Beheer. Dit omdat deze onderdeel zullen gaan uitmaken van de stichtingskosten van de nieuwe locaties.

Het succes van de afgelopen jaren heeft over de gehele periode voor een positieve exploitatie gezorgd en een gezonde financiële balans. Niet ieder jaar heeft evenveel topfilms en bezoek, maar die mindere jaren zorgen door de gezonde balans niet voor financiële problemen. Na twee lastige jaren qua exploitatieresultaat, mede vanwege de aanloopkosten voor de nieuwe locaties en het zich aanpassen aan de subsidieverlaging per 2017, is 2019 weer een jaar waarin over de gehele linie een positief exploitatieresultaat kon worden gerealiseerd. Het zelfverdienend vermogen op de huidige locatie in De Pijp heeft langzamerhand wel zijn grenzen bereikt. Het wegvallen van de arbeidsgerelateerde subsidies per 2022 is, zeker gezien de algemene stijging van loonkosten door o.a. de nieuwe WAB, een serieuze bedreiging voor een dekkende exploitatie. Na het stopzetten van de subsidie voor voormalige ID-baners zou bijvoorbeeld het beëindigen van de nog lopende Sargentini-regeling voor exploitatieproblemen kunnen zorgen. Rialto pleit er dan ook voor de nog lopende regelingen onder te brengen in het Kunstenplan 2021-2024.

b. Toelichting op de financiële positie

1. Toelichting resultaat

Stichting Amsterdams Filmhuis heeft in 2019 een klein positief exploitatieresultaat behaald uit de directe bedrijfsvoering van €6.235. Dit is een substantiële verbetering ten opzichte van 2018 (-€65.855). Dit wordt direct veroorzaakt door de toename van het aantal bezoekers en inkomsten uit kaartverkoop, horeca, bioscoopreclame, sponsoring en zaalverhuur. De algemene reserve is licht toegenomen naar €32.695, Daarnaast zijn nog een beperkt aantal bestemmingsreserves (€47.750) beschikbaar voor geormerkte uitgaven in 2020 en 2021.

In zijn algemeenheid moet worden geconstateerd dat ondanks de substantiële toename van de eigen inkomsten (uit onder meer kaartverkoop, zaalverhuur en sponsoring) het in deze Kunstenplanperiode niet eenvoudig is gebleken jaarlijks een dekkende exploitatie te realiseren. Dit wordt veroorzaakt door twee zaken. Ten eerste het feit dat Rialto bij aanvang

van de Kunstenplanperiode 2017-2020 door een niet correcte overdracht van meerjarige subsidies door de stadsdelen aan de centrale stad werd geconfronteerd met een subsidieverlaging van €125.000 per jaar. De Amsterdamse Kunstraad heeft hier in de in 2019 gepubliceerde Verkenning nogmaals op gewezen en noemt Rialto als een van de instellingen waarop dit betrekking heeft. Hier zijn vragen over gesteld in de Gemeenteraad, maar tot op heden is B&W niet bereid gebleken met concrete oplossingen voor dit probleem. Ten tweede ontwikkelt Rialto twee nieuwe vertoningslocaties, Rialto VU en Rialto Silo, waarvoor aanloop- en advieskosten worden gemaakt. Deze werden gedeeltelijk gedekt uit de lopende begroting en gedeeltelijk uit een (beperkte) bestemmingsreserve. Voor 2019 is besloten de direct aan de nieuwe locaties te relateren kosten zoals juridische en overige advieskosten ten laste worden gelegd van Stichting Rialto Beheer. Nu de realisatiefases van beide projecten dichterbij komen zullen deze onderdeel gaan uitmaken van de Stichtingskosten voor respectievelijk Cultuurcafé VU en Rialto Silo die worden gerealiseerd onder de vlag van Stichting Rialto Beheer. In de jaren 2017 en 2018 hebben beide zaken een aanzienlijk effect gehad op de jaarresultaten van Stichting Amsterdams Filmhuis.

Onder b.4 is een nadere toelichting gegeven op de bestemmingsreserves.

2. Baten, enkele bijzonderheden:

- De publieksinkomsten zijn €134.873 boven begroting uitgekomen, onder meer omdat er meer publiek is getrokken dan oorspronkelijk verwacht en tevens omdat de in oktober 2018 doorgevoerde prijsverhoging nu voor een heel jaar kon worden meegeteld. In oktober 2019 zijn de prijzen voor de reguliere tickets licht verhoogd. Er was begroot op 100.000 bezoekers en het zijn er iets meer dan 117.000 geworden. De filmhuur is hierdoor wel hoger uitgevallen dan begroot, ook verhoudingsgewijs (rekening houdend met meer bezoek) maar de marge is met 57% cf. het eerdere jaar, een goed resultaat derhalve.
- De horecabaten zijn ten opzichte van het voorgaande jaar licht toegenomen, met €4.035. Dit staat niet in directe verhouding tot de hogere bezoekersaantallen, maar zoals al in eerdere jaren is beschreven ligt de oorzaak in het beperkt aantal m2 horeca dat in ons pand beschikbaar is, waardoor de horeca omzet nauwelijks mee kan groeien met de toename van het aantal bezoekers.
- Van de Balie is in totaal €13.775 programmeer- en recettevergoeding ontvangen.
- De overige directe opbrengsten bestaan uit bioscoopreclame en zaalverhuur. Rialto hanteert kostendekkende tarieven voor de zaalverhuur. De opbrengsten uit zaalverhuur zijn wederom toegenomen.
- De sponsorinkomsten bedragen €18.233, eveneens een toename ten opzichte van 2018 en 82% meer dan begroot.
- In het kader van WCA zijn projectsubsidies toegekend door het Filmfonds en VSB Fonds, tezamen €32.500.
- Het percentage eigen inkomsten bedraagt 66%, gelijk aan het percentage in 2018, maar wel bij een hogere omzet en een verdere toename van eigen inkomsten door onder meer het hogere bezoekersaantal, en hogere inkomsten uit zaalverhuur en sponsoring.

3. Lasten, enkele bijzonderheden:

- De personeelslasten zijn cf. begroting. De stijging ten opzichte van 2018 komt voor uit de jaarlijkse looncorrectie en toegekende periodieken.
- De huisvestingslasten zijn in 2019 gelijk gebleven door de per 2017 ingevoerde huurverlaging van Stichting Rialto Beheer aan Stichting Amsterdams Filmhuis.
- Bij kasverschillen is het boekhoudkundige verschil tussen kasstaten en bankresultaat opgenomen. In 2018 is Rialto overgegaan op Pin Only, dit om kasverschillen bij de ticketkassa en de bar in de komende jaren te minimaliseren. In 2019 was er sprake van een beperkt kasverschil van €2.675. Door verdere vervolgstappen te nemen in automatisering willen we dit kasverschil in de komende jaren verkleinen.

- De programmakosten liggen hoger dan begroot als gevolg van de hogere filmhuur c.q. het hogere bezoekaantal; de afrekening met distributeurs valt daardoor hoger uit.
- De kosten voor marketing en communicatie/publiciteit vallen iets hoger uit dan begroot omdat er aanvullend is geïnvesteerd in de nieuwe websites voor Rialto en WCA en intensiever is ingezet op social media conform het in 2018 opgestelde strategisch marketingplan. De nieuwe algemene huisstijl en websites die voorsorteren op de toekomst zijn einde 2018 opgeleverd. Met ingang van 2019 worden deze geactiveerd en gedurende drie jaar afgeschreven.
- De inkoopkosten horeca vallen iets hoger uit dan begroot omdat een aantal kleine aanschaffen zijn gedaan en de inkoop hoog licht is toegenomen ten opzichte van de verkopen in het hoge BTW tarief. In het voorjaar van 2019 zijn de verkoopprijzen hoog licht aangepast om de marges in 2019 op orde te houden.

4. Bestemmingsreserves

- De mutaties in 2019 hebben geleid tot een totaal van bestemmingsreserves €47.750 (in 2018: € 50.250).
- Conform de handelswijze uit eerdere jaren, is de bestemmingsreserve verbouwing kassa verder afgebouwd door een jaarlijkse vrijval van €2.500 aan het resultaat.
- Ten behoeve van de ontwikkeling van Rialto Silo is er een bestemmingsreserve van €12.750 (voorheen: Bestemmingsreserve Rialto VU Campus)
- Ten behoeve van de vervanging van digitale projectie-apparatuur voor Rialto (2022) was de reserve Digitaal 2022 aangelegd. Deze reserve stond eind 2017 op €60.000. Omdat door de sector en het Nederlands Filmfonds wordt gewerkt aan een nieuwe Cinema Digitaal regeling voor filmtheaters voor 2022 wordt deze reserve teruggebracht naar €30.000. Dit omdat naar verwachting er een nieuwe regeling Cinema Digitaal zal komen die net als in 2012 een groot deel van de verwachte investering zal dekken via een eenmalige subsidie en lease/koop overeenkomst. Voor alle zekerheid wordt een bestemmingsreserve van €30.000 aangehouden, die dan in combinatie met een te nemen afschrijving per 2023 voldoende zal zijn om de lagere vervangingsinvestering digitale projectoren te dekken.

In de jaarrekening staat de stand van zaken van deze bestemmingsreserves gespecificeerd onder de passiva op pagina 6.

5. Continuïteit

Door de ontvangen subsidiebijdragen van het Amsterdams Fonds voor de Kunst en de Gemeente Amsterdam (project Rialto VU), de constante cashflow via de eigen inkomsten uit kaartverkoop en bar en de ruime reserves uit eerdere jaren, heeft Rialto zich in 2019 op correcte wijze aan haar betalingsverplichtingen kunnen houden. Aan Rialto is een meerjarige subsidie verleend in het kader van het Kunstenplan 2017-2020. De grondslagen van deze jaarrekening zijn dan ook op continuïteitsbasis opgenomen.

c. Prestatieafspraken Zie a.2.

d. Meerjarig Onderhoudsplan (MOP)

De stichting heeft de planning van zijn meerjarige onderhoud vastgelegd in een MOP. Deze is in december 2019 geactualiseerd door het bureau BTAS. De MOP wordt jaarlijks geactualiseerd. Rialto ziet toe op een correcte uitvoering van de MOP door alle onderhoudszaken te verrichten, structureel klein onderhoud te doen uitvoeren, onder meer door een huismeester in dienst te hebben die klein onderhoud wekelijks uitvoert, onderhoudscontracten af te sluiten en inrichting (meubilair e.d.), apparatuur of installaties te vervangen wanneer deze aan het einde van hun cyclus zijn. De puur theoretische gebruiks- of afschrijvingswaarden van apparatuur, installaties en inrichting zijn veranderlijk in de praktijk. Elk jaar wordt dit opnieuw bekeken. Voorbeeld: bioscoopstoelen hebben een bepaalde afschrijvingsperiode, die in de praktijk veel langer blijkt te zijn dan de standaard in

de MOP. Dan wordt besloten om op het juiste moment de bioscoopstoelen opnieuw te laten stofferen waarna ze weer vijf tot tien jaar mee kunnen.

In de winst en verliesrekening is op de posten onderhoud, schoonmaakkosten, groot onderhoud (dotatie*), klein onderhoud, beveiliging, automatisering, afschrijving inrichting/inventaris/verbouwing, onderhoud projectie-apparatuur, kosten digitalisering, aanschaf inventaris horeca, onderhoud inventaris horeca en barkassa in totaal €136.927 besteed aan uitvoering van het meerjarenonderhoud.

*Bij het groot onderhoud aan de technische installaties gaat het om een dotatie. De stichting heeft in het verleden een voorziening aangelegd specifiek voor het onderhoud aan de grote technische installaties. Jaarlijks wordt indien nodig een bedrag van €17.380 gedoteerd ten laste van het resultaat. De voorziening bedraagt eind 2019 €100.800 waarmee deze toereikend is voor toekomstig onderhoud.

Naast de onderhoudskosten zijn er in het kader van de MOP ook vervangingsinvesteringen gedaan. Deze investeringen zijn geactiveerd op de balans en de afschrijvingslasten er van zijn opgenomen in de winst-en verliesrekening.

e. Organisatie & Personeel en Governance

1. Organisatie & Personeel

Rialto heeft een vast team van ca. 20 medewerkers. Over het geheel van 2019 waren er 23 mensen in dienst, waarvan 3 gesubsidieerd (afgerond 17 fte). Ten behoeve van festival WCA werden enkele tijdelijke krachten en een stagiaire aangetrokken. In 2019 zijn zwangerschaps- en ziekteverlof grotendeels intern opgevuld. Een belangrijk deel van de organisatie wordt gevormd door vrijwilligers, die werkzaamheden uitvoeren aan de kassa en de bar, en als zaalwacht. Voor WCA worden jaarlijkse extra vrijwilligers geworven. In 2019 waren er circa 120 vrijwilligers (7,6 fte) actief binnen Rialto. Het vrijwilligerswerk wordt leuk en inspirerend gevonden; er is veel belangstelling voor. Het maakt dat we een goede selectie kunnen maken onder de kandidaten die zich aanmelden. In 2019 hebben we opnieuw goede stappen gemaakt om het vrijwilligersteam verder te verjongen en tegelijkertijd meer divers te maken. De financiële administratie van is ondergebracht bij Administratiekantoor ASK in Amsterdam.

2. Governance

Het bestuur van Stichting Amsterdams Filmhuis bestaat op 31 december 2019 uit vier personen:

- Dhr. C. de Graaff, voorzitter
- Dhr. P. van der Linden, penningmeester
- Dhr. H. Wagenaar, bestuurslid en (m.i.v. 01.06.2019) secretaris
- Mevr. L. Timmermans, bestuurslid

In 2019 zijn uitgetreden:

- Mevr. M.Ouaouirst, secretaris tot 01.06.2019
- Mevr. M. Slot, bestuurslid tot 01.06.2019

De stichting hanteert het bestuursmodel. In 2020 wordt toegewerkt naar een Raad van Toezicht-model, in het kader van de uitbreiding naar twee nieuwe locaties in de komende jaren. Hiertoe is in het voorjaar van 2019 een intern traject gestart om tot een herijking van de bestuursstructuur te komen. Onder begeleiding van een adviseur (Cultuur+Ondernemen) wordt het transitietraject in het huidige jaar uitgewerkt. In de huidige en toekomstige bestuurssamenstelling wordt gestreefd naar evenwichtigheid in specifieke kennis en ervaring, en er wordt gezocht naar diversiteit in (professionele en culturele) achtergrond en kennis van de bestuursleden, conform de Code Diversiteit & Inclusie. Stichting Amsterdams

Filmhuis past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur 2019 toe. Door het bestuur van de stichting is besloten tot aan de overgang naar het Raad van Toezicht-model de volgende zaken niet in uitvoering te brengen: het openbaar maken van de bestuursvacatures, het rooster van aftreden en het vermelden van de nevenfuncties in het jaarverslag. Reeds in het wervings- en selectieproces wordt beoordeeld of (toekomstige) bestuursleden nevenfuncties hebben die in conflict zijn met de toezichthoudende rol als bestuurslid van Rialto. Nieuwe toekomstige nevenfuncties moeten eerst worden voorgelegd aan het bestuur ter toetsing. Wanneer deze conflictueus (kunnen) zijn dan wordt het bestuurslid voor de keuze gesteld. Wanneer de nevenfunctie toelaatbaar is wordt dit vastgelegd in de notulen van de eerstvolgende bestuursvergadering. Dezelfde regels worden gehanteerd voor de directeur van Rialto. Het bestuur ontvangt geen vergoedingen voor haar werkzaamheden.

f. Vrijkaartenbeleid

Rialto heeft in het verleden haar vrijkaartenbeleid strenger gemaakt, mede omdat de medewerkers en 120 vrijwilligers van het filmtheater hiervan gebruik maken. Ook met derden (distributeurs, festivals en culturele organisaties) worden heldere afspraken gemaakt die tot doel hebben het aantal vrijkaarten te begrenzen en reguliere verkoop te stimuleren. In 2019 zijn 7.566 vrijkaarten verstrekt. Een groot deel wordt veroorzaakt door het inzetten van speciale (gratis) voorpremières als marketinginstrument samen met de diverse Nederlandse distributeurs en verschillende mediapartners en vrijkaarten voor de externe festivals en partners t.b.v. de met hen gerealiseerde activiteiten.

g. Specifieke opmerkingen verleningsbeschikking

Voor de internationale activiteiten en internationale partners wordt verwezen naar a.1 en a.3.

Namens het bestuur van Stichting Amsterdams Filmhuis (Rialto),

C. de Graaff, voorzitter

i/o R. Walravens, directeur
Amsterdam, 28 mei 2020